

Formandens beretning, NFS 2024

Velkommen til generalforsamlingen 2024. Dejligt at se jer alle. Og dejligt at I støtter op om og tager del i skolens demokrati. Det er vigtigt – ikke mindst i forhold til skolens fundament og dét demokratiske livssyn, som personalet her på skolen hver dag arbejder med at give videre til vores børn.

Denne beretning bliver nok ikke helt så skelsættende som Dronningens beretning her den 31/12 2023. I hvert fald har jeg ikke hørt at nogen skulle abdicere – og jeg er ikke på valg i år, så det er heller ikke mig, der render af posten...

Jeg vil give en status på de aktiviteter, som har fyldt i bestyrelsen i det forgange år, og krydre det med hvad der ellers er sket i og omkring skolen. Og så vil jeg kigge lidt fremad på hvad vi har af planer i det kommende bestyrelsesår.

I det forgange år har særligt en sag fyldt en del – og det er Grise-gate. Den store nærliggende svinefarm Tybjerggaard har i sinde at udvide produktionen af smågrise til ca det dobbelte ved at benytte sig af den såkaldte matrikelfinte. Det betyder, at de – inden for den nuværende lovgivning – kan udlede dobbelt så meget forurening og der kommer til at køre dobbelt så meget tung trafik gennem Risle. Potentielt betyder den øgede mængde kvælstofforurening, at vi ikke kan dyrke noget i den spiselige have, at lugtgener gør ude-leg umulig, og at skolevejen bliver usikker for børnene. På den længere bane har det potentielt betydning for vores muligheder for at rekruttere nye børn til skolen.

Greenpeace og den nystiftede Risle Naturforening kæmper en brav kamp for at stoppe udvidelsen og få lavet lovgivningen om. Og de har rakt ud til skolen for at inddrage os og børnene i denne kamp. Vi har i bestyrelsen drøftet indgående hvordan vi har kunnet balancere mellem at involvere os aktivt uden at spænde hverken personale eller børn for en politisk vogn.

Den måde, vi har involveret os på, har været ved at lægge hus til stormøder for byen, politikere og Greenpeace, ved at opfordre til deltagelse i demonstrationer – og ved selv at møde talstærkt op, ved at skrive læserbreve i avisen, samt ved at Kim sammen med Risle Naturforening og byrådsmedlem fra Næstved Kommune Charlotte Roest har mødtes med Miljøminister Magnus Heunicke, og endda også fik foretræde for Folketingets Miljøudvalg, hvor de fremlagde vores synspunkter.

Hvor sagen ender, er der jo ingen der rigtigt ved, men vi synes, at vi fra skolens side har gjort hvad vi kunne – og vi følger selvfølgelig sagen nøje og håber det bedste.

I december måtte vi tage afsked med Steen – en kær kollega og en højtskattet lærer, som pludseligt døde. Det var meget betryggende at se hvordan personalet håndterede dette i forhold til børnene og hinanden. Og det var en rørende og mindeværdig oplevelse af være med til bisættelsen fra Haslev Kirke, hvor der kom adskillige nuværende og tidligere elever og forældre for at sige et sidste farvel. Det fortæller noget om den betydning skolen og dens personale har for vores børn, at de flere år efter at de er gået ud, møder op for at vise deres respekt.

Heldigvis er der også sket gode og positive ting i det forgangne år. Vi har fået en multibane, ikke mindst takket være de mange sponsorer, også blandt forældrene, der har gjort banen mulig. Og gården er blevet shinet op med ny asfalt, udeskak og bordtennisbord. Og skolen har søgt og fået midler til blandt andet en sansehave, en tur til Rømø og et danseprojekt hvor vi fik besøg af Tippe og en sydamerikansk

kunstner. Det er fantastisk at skolens personale og ledelse har overskud til og er ekstremt dygtige til at søge midler til at udvide paletten af aktiviteter til gavn for børnene.

Og eleverne er også meget aktive i at arrangere aktiviteter og ture. Eskild har arrangeret at goplerne kunne prøve amerikansk fodbold. Tidligere elever har arrangeret rollespil og læseklubben var med til bogmessen. Det vidner om en stor ansvarlighed over for egen hverdag – og at man også har lyst til at give noget tilbage til skolen. Herudover har børnene været i Klatrehallen, i Rødovre Skøjtehal og på en række andre udflugter. Vi har en alsidig skole, der skaber en varieret skoledag, hvor der bliver åbnet for alle mulige andre relationer og måder at lære på. Det er virkelig skønt at være vidne til.

I den mere tekniske del af bestyrelsens arbejde og skolens liv, så ligger det os meget på sinde at sikre en stabil økonomi og en sikker drift. Det er hele fundamentet for de mange spændende pædagogiske aktiviteter. Vi har i bestyrelsen fået lavet en såkaldt finansiel strategi, hvor vi har vedtaget en række principper for den økonomiske drift af skolen. Det er vigtigt for at kunne planlægge eksempelvis udvidelser og renoveringer. I samme stil har vi fået lavet en vedligeholdelsesplan og en brandteknisk gennemgang, sådan at vi i bestyrelsen har et solidt overblik over skolens stand på både kort og lang sigt. Vi har fået renoveret toiletter i urskoven, lyset er repareret i salen, der er kommet nye møbler i Timeland og Nord, der er indsat branddøre og lydisolering. De her tiltag koster naturligvis penge, men det har stor betydning for både børns og voksnes arbejdsmiljø.

Og skolen har en sund økonomi. Vi har gode kræfter på kontoret – Kim og Lukas – som giver os et rigtig godt overblik og udviser rettidig omhu i forhold til økonomien. Og vi har gode kræfter i bestyrelsen – Karina – der også har kæmpestor økonomisk indsigt. Det er en enorm tryghed for os som forældre at vide at der er ro i økonomien. Lukas vil fremlægge de forskellige nøgletal lidt senere.

Den stabile drift gør også at der er overskud til at række lidt ud og åbne skolen mod omverdenen. Fx har vi haft besøg fra Tjekkiet fra en skole, der har samme værdigrundlag som vores. Og skolen er involveret i et bogprojekt om en Skole uden Skældud, fordi fremtrædende skoleforskere er vildt interesseret i vores retsmødesystem og konflikthåndteringssystem. Og faktisk så meget at Thomas og Mathilde er inviteret med til at skrive et kapitel om retsmødesystemet. Kim er også inviteret ind i et netværk af andre fri- og privatskoler i Næstved Kommune, og for ikke så længe siden fik vi en henvendelse fra nogle forældre, der er i gang med at etablere en friskole i Sorø. Annette, Mathilde og jeg deltog i et informationsmøde som inspiration, og Kim er i løbende dialog med forældrekredsen og giver gode råd om friskoledrift. Det vidner om at vi har en skole, som hviler i sig selv og som har et solidt fundament at stå på, og det er dejligt at vi kan dele ud af vore erfaringer og være inspirerende for andre.

I det næste bestyrelsesår er der særligt tre ting, som vi kommer til at arbejde med. For det første er der skolens jubilæum, som vi desværre måtte udskyde. Men den 25. maj går det ned med et dejligt arrangement med aktiviteter, sjov og ballade. Vi håber at alle vil bakke godt op om arrangementet. For det andet har undervisningsministeriet udgivet en række anbefalinger for skærmbrug. Allerede sidste år var det på dagsordenen her på generalforsamlingen, og vi har haft oplægsholdere ude og give forskellige perspektiver. I bestyrelsen har vi forholdt os til ministeriets anbefalinger, og vi vil løbende forholde os til dem i tæt dialog med personalet og med respekt for skolens værdier og demokratiske praksis. Og endelig er vi i færd med at tilpasse skolens optagelsesstruktur, så vi får et mere ensartet elevflow. Det gør vi for at undgå at der pludselig er en meget stor ballon-årgang der går ud, uden at vi så kan fylde op med elever i junglen. Igen er det for at sikre en mere stabil hverdag – både økonomisk og pædagogisk.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke bestyrelsen for et rigtig godt år. Tak for engagementet til møderne og i diverse udvalg. Særlig tak til Eskild der møder op næsten hver gang og bidrager aktivt på møderne. Og til Viggo og Magnus, der også af og til kommer og fortæller lidt fra skolens hverdag.

Tak også til alle de forældre, der bakker op om skolen ved at deltage på arbejdsweekender og på pædagogiske dage. Dette arbejde er en meget vigtig del af dét, at være forælder på en friskole og det hjælper personalet og børnene med at skabe nogle gode rammer for undervisningen og læringen. Og jeg håber at se rigtig mange her den 20-21/4 hvor der er arbejdsweekend igen.

Og tusind tak til Kim og resten af personalet. For ca. 11 måneder siden afholdt vi en visionsdag, hvor vi sammen udviklede visioner og delte tanker og ideer for skolens arbejde. Det var virkelig skønt at opleve det fælles engagement og den fælles glæde og stolthed over skolen – og at vi deler de samme visioner for en skole med fokus på nysgerrighed, ligeværdighed, fællesskab, nærhed og frihed under ansvar. Det er flotte ord – men det er ord som lever i hverdagen, og som jeg vil arbejde for også skal kendetegne skolen de næste mange år. Det er vigtigt og virkelig trygt for os som forældre og for mig som bestyrelsesformand at vide, at vi har de bedste folk ansat. I gør en kæmpe forskel for vores børn. Hver dag. Året rundt. Det skal I have tak for.

Helt til sidst vil jeg citere fra en universitetsopgave fra Danmarks Pædagogiske Universitet, hvor Mette Thor Jørgensen har undersøgt retsmødesystemet i lyset af motivationsteori.

Hun skriver: ”På baggrund af ovenstående undersøgelse af min problemformulering vil jeg sammenfattende konkludere, at de to konfliktmæglere og retsmødeledere på NFS understøtter elevernes 3 psykologiske behov på retsmøderne, så der sjældent skældes ud, på følgende måder:

- Behovet for samhørighed understøttes ved, at eleverne føler sig set, hørt og respekterede og får oplevelser af at være betydningsfulde...
- Behovet for autonomi understøttes ved, at eleverne oplever ejerskab i beslutningsprocesserne, når konflikterne skal løses, og at der lyttes til deres initiativer i form af de input de har i relation til konflikthåndteringen. Således følte eleverne sig også værdsatte...
- Behovet for kompetence understøttes ved, at 1) eleverne gives passende udfordringer som de lykkedes med og som fører til en følelse af mestring 2) at de voksne gennemfører retsmøderne velstruktureret.”

Det er både godt og vigtigt at få andres øjne på skolens praksisser – og så er det jo særligt betryggende at de øjne ser nogenlunde det samme, som vi andre oplever på daglig basis: nemlig en fantastisk skole med dygtigt personale, der sikrer at vore børn oplever at være betydningsfulde, føler sig værdsatte og oplever mestring.

Jonas Sprogøe, bestyrelsesformand, april 2024.